

Varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelyt 1.8.2024 alkaen

KSL 24.04.2024 § 50
308/12.07.00/2024

Valmistelija

varhaiskasvatusyksikön johtajat: Sofia Lindstedt, Lena Rosenqvist-Huhtanen, Regina Lindfors, varhaiskasvatuspäällikkö Sofia Hoff, puh. 044 349 3132

Viimeisten vuosien aikana varhaiskasvatuksessa on tapahtunut monenlaista ammatillisuuteen ja ammattilaisten toimintaan heijastuvaa muutosta. Varhaiskasvatuksen tehtävät on määritelty uudessa lainsäädännössä (Varhaiskasvatuslaki 540/2018) lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja oikea-aikaiseen tukeen painottaen, toimintaa ohjataan normimuotoisilla varhaiskasvatussuunnitelmilla. Koulutuksen arviointikeskus on laatinut Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (2018) ja eri tavoin koulutettujen ammattilaisten tehtävänimikkeitä ja kelpoisuusvaatimuksia sekä ammatillisia vastuita on täsmennetty. Lasten varhaiskasvatukseen osallistumista pyritään jatkuvasti eri keinoilla lisäämään. Johtajan tehtävä on jalkauttaa varhaiskasvatuksen muutokset osaksi arjen toimintaa.

Nykytilanne

Suomessa varhaiskasvatuksen toiminta-alueella on käytössä useita erilaisia johtajuusmalleja. Kunnat voivat itse arvioida millainen johtamiskokonaisuus on johtajan työalue. Koska yksiköiden koot Loviisassa vaihtelevat, pidetään henkilöstön ja varhaiskasvatuspaikkojen määrää aluejaon ohjenuorana. Käytännössä tämä tarkoittaa, että johtajalla on johdettavanaan 2-4 fyysisesti erillään toimivaa toimintapaikkaa. Alaisia johtajalla on noin 40 henkilöä. Lasten yhteenlaskettu määrä on noin 120. Johtamisen tueksi on **yksikkökohtaiset** varajohtajat. Päiväkodin varajohtaja on varhaiskasvatuksen opettaja, joka lapsiryhmätyöskentelyn lisäksi toimii päiväkodin johtajan sijaisena tämän poissa ollessa. Lisäksi varajohtajalle voi olla nimetty tiettyjä vastuualueita päiväkodin arjessa. Varajohtajan rooli on kasvanut samalla, kun johtajan työkenttä on laajentunut. Koska varajohtaja toimii myös lapsiryhmässä opettajana, jää työpanos yksikön johtajan työparina käytännössä melko vähäiseksi. Pedagogisia ja rakenteellisia uudistuksia on vaikea juurruttaa osaksi arkea, jos johtajalla ei ole aikaa pedagogiikan johtamiselle. Johtajilla menee paljon aikaa sijaisten hankintaan ja päivittäisjohtamiseen, mikä tekee työstä pirstaleista ja osittain ennakoimatonta. Säännölliset ja pakolliset esihenkilötyöt kuormittavat myös. Varhaiskasvatuksessa on maanlaajuinen pula henkilöstöstä, mutta se ei saa estää meitä kartoittamasta uusia keinoja kehittää työtä ja helpottaa työtaakkaa, esimerkiksi apulaisjohtajien avulla. Uskomme, että siitä hyötyy koko työyhteisö.

Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja

Jo vuonna 2017 Opetusalan Ammattijärjestön tuottaman päiväkodin johtajille suunnatun kyselyn mukaan yhtenä varhaiskasvatuksen johtajuuden kehittämisehdotuksena nostetaan esiin konkreettisesti apulaisjohtajan tehtävä päiväkodin johtajan tehtävän rinnalla ja siihen määrättävät riittävät resurssit (OAJ 2017). Hajautetussa organisaatiossa johtajan työtaakan pelastus olisi toimiva apulaisjohtajajärjestelmä. Myös Karvi on luonut päiväkodin johtajuuden kehittämissuosituksia, joista yksi on apulaisjohtajuuden järjestäminen niin, että se toimii johtajuuden

tukirakenteena. Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja toimii varhaiskasvatusyksikön johtajan alaisuudessa. Hän osallistuu johtamiskokonaisuuden toiminnan, pedagogiikan ja talouden suunnittelun, toteutuksen, arvioinnin sekä kehittämisen johtamiseen. Apulaisjohtaja vastaa johtajan tehtävistä johtajan poissa ollessa. Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja osallistuu johtajan työparina yksikön asiakas-, verkosto- sekä kasvatusyhteistyöhön, lapsen tuen järjestämiseen sekä yhtenäisen kasvun ja oppimisen polun suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lisäksi apulaisjohtaja vastaa yksikön johtajan työparina johtamiskokonaisuuden turvallisuudesta ja työhyvinvoinnista. Apulaisjohtajan tärkeä tehtävä on osallistua yhdessä esihenkilönsä kanssa johtamiskokonaisuuden henkilöstön osaamisen johtamiseen ja kehittämiseen sekä lähiesihenkilötyöhön. Apulaisjohtajaa ei lasketa varhaiskasvatusasetuksen mukaiseen henkilöstömitoitukseen, mutta työhön voi tarvittaessa kuulua osallistumista kasvatusvastuullisena lapsiryhmien opetus- ja kasvatustyöhön esihenkilön kanssa sovitulla tavalla.

Muutoksia johtamisjärjestelyihin 1.8.2024 alkaen

Loviisassa luovutaan yksikkökohtaisista varajohtajista ja siirrytään apulaisjohtajamalliin 1.8.2024 alkaen. Yhtä varhaiskasvatusyksikön johtajaa kohden nimetään yksi apulaisjohtaja, joka toimii johtajan työparina. Muutokset on esitelty Jukon pääluottamusmiehelle 19.3.2023 ja hän antaa tukensa niille.

Järjestelyiden kustannusvaikutukset

Apulaisjohtajia palkataan, sitä mukaan kun henkilöstösuunnitelmassa olevia varhaiskasvatuksen opettajien tehtäviä vapautuu. Tehtäväkohtainen palkka on varhaiskasvatuksen opettajan peruspalkka 2 801,41 + tehtävän vaativuuteen perustuva lisä. Määrärahat "TVA"-lisään saadaan varajohtajille maksetuista lisistä, joten järjestely on kustannusneutraali.

Muutoksia varhaiskasvatusyksikön johtajien alueisiin

Uusi keskustan päiväkodin käyttöönotto tapahtuu tavoiteaikataulun mukaan syyskuussa 2025. Uuteen päiväkotiin siirtyy Villekulla daghem ja Rauhalan päiväkotit sekä avoin varhaiskasvatustoiminta Treffis. Nämä ovat tällä hetkellä kolmen eri yksikön johtajan alaisuudessa. Toiminnan suunnittelua, henkilöstön ryhmäytymistä sekä konkreettista muuttoa ajatellen on edunmukaista että kaikki uuteen päiväkotiin siirtyvä toiminta on yhden johtajan alaisuutta. Jotta työtaakka jatkossakin olisi suhteellisen tasainen, alueet jakautuvat 1.8.2024 alkaen seuraavasti:

Varhaiskasvatusyksikön **johtaja 1** (Sofia Lindstedt) – Koskenkylän päiväkotit ja Isnäsin päiväkotit (ei muutoksia)

Varhaiskasvatusyksikön **johtaja 2** (Lena Rosenqvist-Huhtanen) – Hembäckan päiväkotit, Lyckebo ryhmäperhepäiväkotit ja Valkon päiväkotit (Villekulla daghem jää pois)

Varhaiskasvatusyksikön **johtaja 3** (Päivi Ahola) – Rauhalan päiväkotit, Villekulla daghem ja Treffis (Määrilahden päiväkotit jää pois, Villekulla ja Treffis tulee tilalle).

Varhaiskasvatusyksikön **johtaja 4** (Regina Lindfors) – Ruukin päiväkotit, Tesjoen päiväkotit ja Määrilahden päiväkotit (Treffis jää pois)

Esittelijä	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja Kirsi Kinnunen
Ehdotus	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää, että:</p> <p>a) 1.8.2024 alkaen Loviisan varhaiskasvatuksessa luovutaan yksikkökohtaisista varajohtajista ja että, yhtä varhaiskasvatusyksikön johtajaa kohden palkataan yksi apulaisjohtaja b) varajohtajan tehtävänimike muutetaan apulaisjohtajan nimikkeeksi.</p> <p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi:</p> <p>a) varhaiskasvatusyksikön johtajien alueet 1.8.2024 alkaen b) apulaisjohtajan tehtävänkuvan.</p> <p>Käsittely Varhaiskasvatuspäällikkö Sofia Hoff esitteli asiaa, jonka jälkeen lautakunta keskusteli ehdotuksesta.</p> <p>Kaupunginhallituksen puheenjohtaja poistui kokouksesta klo 19.45.</p> <p>Tämän jälkeen jäsen Hanna Hurta pyysi neuvottelutaukoa ja kaikkia viranhaltijoita pyydettiin poistumaan kokoushuoneesta.</p> <p>Neuvottelutauko klo 19.48-19.58.</p> <p>Viranhaltijat palasivat kokoushuoneeseen neuvottelutauon jälkeen klo 19.58.</p> <p>Puheenjohtaja kertoi neuvottelutauon seuraavanlaisen tuloksen viranhaltijoille:</p> <p>” – Lautakunta esittää palautusta uudelleen valmisteluun saatesanoin: Esitetyt johtajien 2 ja 4 varhaiskasvatusyksiköt ovat pieniä, onko mahdollista tarkastella apulaisjohtajien määrää huomioiden varhaiskasvatusyksiköiden koot? – Lautakunta ymmärtää, että uuden päiväkodin muutostyön ajaksi johtaja tarvitsee työparin – Olisiko mahdollista määrittää apulaisjohtajille tarkat työnkuvat ja lautakunnan toive on, että työnkuvassa olisi määritelty työajan osuus (prosentteina) lapsiryhmässä (nyt tarvittaessa) esimerkiksi 60% työajasta käytetään lapsiryhmässä toimimiseen. – Voisiko muutos olla alkuun määräaikainen, koska järjestely on uusi ja vaikutusten arviointi on tekemättä. Esimerkiksi määräaikainen tehtävä jonka tarkastelu ja tehtävien määrä tarkistetaan esimerkiksi vuoden kuluttua muutoksen voimaan tulosta. ”</p>
Päätös	<p>Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun saatesanoin:</p> <p>”- Esitetyt johtajien 2 ja 4 varhaiskasvatusyksiköt ovat pieniä, onko mahdollista tarkastella apulaisjohtajien määrää huomioiden varhaiskasvatusyksiköiden koot? - Lautakunta ymmärtää, että uuden päiväkodin muutostyön ajaksi johtaja tarvitsee työparin. - Olisiko mahdollista määrittää apulaisjohtajille tarkat työnkuvat ja lautakunnan toive on, että työnkuvassa olisi määritelty työajan osuus</p>

(prosentteina) lapsiryhmässä (nyt tarvittaessa) esim. 60% työajasta käytetään lapsiryhmässä toimimiseen.

- Voisiko muutos olla alkuun määräaikainen, koska järjestely on uusi ja vaikutusten arviointi on tekemättä. Esim. määräaikainen tehtävä, jonka tarkastelu ja tehtävien määrä tarkistetaan esim. vuoden kuluttua muutoksen voimaan tulosta.”